

ГОРТАЮЧИ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

I. Становлення (1936–1941)

Історія Національного наукового центру «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска» НАМН України починається Постановою Ради народних комісарів УРСР від 10 березня 1936 р.,



Академік М.Д. Стражеско
Academician M.D. Strazhesko

коли у місті Києві з ініціативи академіка Миколи Дмитровича Стражеска, підтриманої Президією Академії наук УРСР, засновано Український інститут клінічної медицини, структура і склад якого забезпечували комплексну розробку актуальних проблем внутрішньої медицини. Першим директором інституту було призначено академіка М.Д. Стражеска.

Згідно з постановою президії Київської міськради від 7 грудня 1935 р., для будівництва інституту відведена земельна ділянка на Печерську площею 4 га між вулицями Госпітальною, Мало-Шиянівською та Щорса. 7 листопада

1937 р. пройшла урочиста закладка будівлі головного корпусу та посаджено сад. Будівництво йшло дуже повільно, а у 1938 р. зовсім припинилося.

За рішенням Раднаркому УРСР до закінчення будівництва інститут розпочав діяльність на базах клінік інших лікувальних закладів:

- двох терапевтичних клінік 1-го Київського медичного інституту;
- клініки внутрішніх хвороб Київського інституту удосконалення лікарів;
- 1-го терапевтичного відділення Лікарні ім. Жовтневої революції; Київського військового шпиталю.

Інститут клінічної медицини планувався як багатопрофільний науково-дослідний заклад, де об'єднувалися такі напрямки медицини, як терапія, хірургія, гінекологія (патологія вагітності), гематологія, неврологія, патофізіологія, біохімія, імунологія. Відповідно до цього були створені відділи:

1. Функціональної патології та обміну речовин (завідувач – М.Д. Стражеско).
2. Функціональної діагностики (завідувач – Е.Е. Крістер).
3. Клінічної фармакології (завідувач – В.А. Ельберг).
4. Клінічної гематології (завідувач – Д.Н. Яновський).
5. Функціональної терапії (завідувач – В.Х. Василенко).
6. Клінічної та експериментальної хірургії (завідувач – І.М. Іщенко).
7. Клінічної фізіології.

Усі клініки інституту мали свої повноцінно оснащені лабораторії. Була створена наукова бібліотека. Штат інституту налічував 32 наукових співробітники, 10 аспірантів, 2 докторанти, а також включав лаборантів і технічний персонал.

TURNING THE PAGES OF HISTORY

I. Formation (1936–1941)

The history of the National Scientific Center «M.D. Strazhesko Institute of Cardiology» of the Ukrainian National Academy of Medical Sciences begins with the Council of the People's Commissars of Ukraine Decree dated 10th March, 1936, when accordingly to initiative of Academician M.D. Strazhesko which was supported by the Presidium of Ukrainian Academy of Sciences was founded the Ukrainian Institute of Clinical Medicine, structure and contents of which provided the complex elaboration of internal medicine actual problems. M.D. Strazhesko was appointed the first director of the Institute.

The Decree of the Kyiv city council from 7th December, 1935, provided the area of 4 hectares on Pechersk district for the construction of the Institute building. The solemn foundation of the main campus with the garden nearby was on 7th November, 1937. But the construction developed too slow and in 1938 seized completely.

Accordingly to the Decree of the Council of the People's Commissars of Ukraine the Institute began its activity before the completion of the construction on the bases of other clinical institutions:

- two clinics of the 1st Kyiv Medical Institute;
- the clinic of internal diseases of Kyiv Institute of Advanced Training;
- the 1st therapeutic department of the Hospital of October Revolution and Kyiv Military Hospital.

The Institute of Clinical Medicine was planned as the multi-specialized scientific and research center which jointed such medical specialties as therapy, surgery, gynecology (pathology of obstetrics) hematology, neurology, pathophysiology, biochemistry, immunology. In conformity with this there were founded departments of:

1. Functional pathology and metabolism (chief – M.D. Strazhesko).
2. Functional diagnosis (chief – E.E. Krister).
3. Clinical pharmacology (chief – V.A. Elberg).
4. Clinical hematology (chief – D.N. Yanovskyi).
5. Functional therapy (chief – V.Ch. Vasilenko).
6. Clinical and experimental surgery (chief – I.M. Ischenko).



Музей академіка М.Д. Стражеска та історії Інституту кардіології
Museum of Academician M.D. Strazhesko and the History of the Ukrainian Institute of Cardiology



Академік НАМН України, доктор медичних наук, професор В.М. Коваленко, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України, повний кавалер ордена «За заслуги», почесний член Європейського товариства кардіологів, почесний член Американської колегії кардіологів, Європейської та Всесвітньої антиревматичної ліги, віце-президент НАМН України

Scientific Director — Academic of NAMS of Ukraine, Professor V.M. Kovalenko, Laureate of the Ukrainian State Prize for Science and Technique, full Chevalier of the Order, Fellow of the European Society of Cardiology, the American College of Cardiology, European and International Leagues against Rheumatism, vice-president of NAMS of Ukraine

1941 р. колектив інституту завершив ряд наукових досліджень, серед яких провідне місце займали праці щодо вивчення проблеми недостатності кровообігу, що дали можливість зробити суттєвий внесок у вивчення патогенезу клінічних форм і стадій недостатності кровообігу. Результати комплексних клінічних, патофізіологічних і біохімічних досліджень динаміки процесів декомпенсації серцевої діяльності дали можливість академіку М.Д. Стражеску та професору В.Х. Василенку створити клінічну класифікацію недостатності кровообігу, яка була прийнята XII Всесоюзним з'їздом терапевтів.

Велике місце у довоєнній тематиці Українського інституту клінічної медицини відводилося вивченню патології органів травлення, хворобам нирок і печінки; розробкам питань клінічної гематології; гіпертонічної хвороби та атеросклерозу. У 1939 р. у Києві на союзній конференції з гіпертонії було представлено 17 доповідей співробітників інституту.

З інших досліджень, виконаних в інституті у довоєнний період, необхідно назвати роботи з вивчення септичних процесів, які відзначаються у клініці внутрішніх хвороб. Показано значення реактивності організму та її мінливість у формуванні патологічних процесів; великий крок зроблено в подальшому вивченні проблеми ревматизму і доведено, що сепсис і ревматизм — різні клінічні форми проявлення інфекції, а не різні нозологічні одиниці.

За період з 1936 по 1941 р. захищено 8 докторських і 9 кандидатських дисертацій, видано «Праці Українського інституту клінічної медицини» (1940, т. 1), «Атлас клинической гематологии» (автори М.Д. Стражеско, Д.Н. Яновський, 1940).

Наукові дослідження, виконані колективом новоствореного інституту напередодні Другої світової війни, дали можливість М.Д. Стражеску та його учням із високою ефективністю брати участь у вирішенні завдань, які стояли перед радянською медичною наукою у воєнні роки.

7. Clinical physiology.

In all clinical departments were organized properly equipped laboratories. There was also organized the scientific library. The staff of the institute comprised 32 scientists, 10 post-graduates, 2 doctorates, laboratory assistants and technicians.

In 1941 the collective of the institute accomplished some scientific researches, among them the most important were those which were devoted to the problem of circulatory failure. That substantially improved the notion about the pathogenesis of clinical forms and stages of circulatory insufficiency. The results of complex clinical, pathophysiological and biochemical investigations of the dynamics of the heart activity decompensation process gave the possibility to academician M.D. Strazhesko and professor V.Ch. Vasylenko to formulate the clinical classification of circulatory insufficiency, which was adopted by the XII All-Union Congress of Therapeutics.

The great attention in the prewar scientific thematic of the Ukrainian Institute of Clinical Medicine was devoted to the examination of the pathology of digestive system organs, the diseases of kidneys and liver, the problems of clinical hematology, arterial hypertension and atherosclerosis. In 1939 on the All-Union Conference on Hypertension were presented 17 reports of the institute scientists.

The most significant scientific achievements of the prewar institute works are those which were devoted to the investigation of the septic processes in the clinic of internal diseases. Were also established the significance of organism reactivity and its changeability in forming of the pathological processes. The great progress was achieved in the elucidation of the problem of rheumatism and was proved that sepsis and rheumatism are different clinical manifestations of infection but not different diseases.

During 1936–1941 were submitted and confirmed 8 doctorate's and 9 candidate's thesis, published «The scientific works of the Institute of Clinical Medicine» (1940, vol. 1), «Atlas of Clinical Hematology» (1940), authors of which were M.D. Strazhesko and D.N. Yanovskyi.

The scientific investigations, which were performed by the collective of new-born institute on the eve of the Second World War, gave the possibility to academician M.D. Strazhesko and his followers to take part in solving the problems of the Soviet Medical Science in prewar period with great efficacy.



**Наукова конференція
Scientific conference**

II. Друга світова війна (1939–1945)

У роки Другої світової війни наукова та лікувальна робота Українського інституту клінічної медицини була припинена. Майно інституту було евакуйовано до Башкирії (місто Уфа) і частково загинуло по дорозі, а те, що залишилося, було розподілено по медичних закладах Башкирського наркомздраву. Наукова бібліотека, яка залишилась у Києві, була знищена.

Академік М.Д. Стражеско та частина його учнів і співробітників були евакуйовані разом з АН УРСР до Уфи, де вони надавали допомогу пораненим у шпиталях. М.Д. Стражеско працював головним консультантом управління госпіталів, був членом госпітальної

Ради Башкирського наркомздраву, одночасно викладав у 1-му Московському медичному інституті, який також було евакуйовано до Уфи, та в Башкирському медичному інституті. У 1943 р. академіка М.Д. Стражеска перевели до Москви, де він був членом госпітальної ради при Військово-санітарному управлінні Робітничо-Селянської Червоної Армії (РСЧА), госпітальної ради Наркомздраву СРСР, консультантом Військово-санітарного

управління РСЧА, очолював науково-клінічний колектив Центрального наукового госпіталю РСЧА, де розпочав клініко-експериментальне вивчення раневого сепсису, його патогенезу, діагностики, профілактики та лікування.

14 із 32 співробітників інституту пішли на фронт, інші працювали у тилових шпиталях.

На посадах головних терапевтів фронтів працювали професори В.Х. Василенко (головний терапевт Північнокавказького, а потім – 1-го Українського фронту); Д.Н. Яновський, М.І. Франкфурт. На посадах начальників госпіталів, провідних терапевтів фронтів і місцевих евакогоспіталів і спеціалізованих госпіталів працювали провідні співробітники інституту: А.Л. Міхньов, С.Я. Штейнберг, Ф.Я. Примак, І.Г. Тонконогий, К.М. Ліюзіна, А.Д. Аденський.

III. Відродження (1944–1946)

6 листопада 1943 р. місто Київ було звільнено від німецько-фашистських окупантів. Припинена в роки війни діяльність Українського інституту клінічної медицини була поновлена Постановою Раднаркому УРСР у лютому 1944 р. Інституту була виділена територія площею 14 482 м² з усіма будівлями по вулиці Саксаганського, 75, де до війни знаходився Київський інститут удосконалення лікарів. На той час у ньому було розміщено Евакогоспіталь № 3707, у якому працювали і наукові співробітники інституту, що продовжували вивчення проблеми ранової інфекції та сепсису.

II. The Second World War (1939–1945)

During the years of the Second World War the scientific and medical work of the Ukrainian Institute of Clinical Medicine was discontinued. The properties of the Institute was evacuated to Bashkiria (Ufa city) and partially perished during the transportation. The remains were distributed between the medical institutions of Bashkirians Ministry of Health. The scientific library, which was left in Kyiv, was destroyed.

Academician M.D. Strazhesko and the part of his associates were evacuated together with the Ukrainian Academy of Sciences to the Ufa city where they gave the medical assistance in hospitals.

M.D. Strazhesko worked as the Principal Consultant in the Hospital Management, was the Member of Hospital Council of the Bashkirian Ministry of Health and simultaneously taught in the 1st Moscow Medical Institute, which was also evacuated to Ufa and in Bashkirian Medical Institute. In 1943 academician M.D. Strazhesko was transferred to Moscow where he became the Member of the Hospital Council of the USSR Ministry of Health and of Military-Sanitary Management of the Red Army, was



Професор А.Л. Міхньов серед працівників шпиталю № 4716 (1943)

Professor A.L. Mikhniov among the employees of the Military Hospital № 4716 (1943)

the head of the scientific and clinical collective of the Central Scientific Hospital of the Red Army where he began the clinical and experimental investigation of the wound sepsis, its pathogenesis, diagnostics, prophylaxis and treatment.

14 from the 32 institute researches went to the front and other worked in rear hospitals.

Some of the professors of the Institute worked as the Main Front Therapeutics and among them professor V.Ch. Vasylenko (the Main Therapeutic of the North-Caucases and then – 1st Ukrainian Front), professors D.N. Yanovskiy and M.I. Frankfrurt. Number of prominent institute researchers: A.L. Mikhniov, S.J. Shteinberg, F.Y. Prymak, I.G. Tonkonogy, K.M. Liozina, A.D. Adenskiy worked as the hospital authorities, leading therapeutics of the front, local evacuating and specialized hospitals.

III. Recreation (1944–1946)

On 6th November, 1943, Kyiv city was liberated from the German fascist occupants. The activity of the Ukrainian Institute of Clinical Medicine, which was stopped during the war, was resumed by the Decree of the Council of People's Commissars of Ukraine on February 1944. The institute was provided the area of 14 482 square meters with all constructions in 75 Saksagansky street, where before the War was located the Institute for the physicians postgraduate education. At that time there was located

Перше засідання Вченої ради інституту, на якому заслухано інформацію директора про склад Вченої ради та структуру інституту, відбулося 30 серпня 1944 р. До складу Вченої ради входили всі завідувачі відділів, заступник директора з адміністративно-господарської частини Я.Й. Заславський і консультанти: доктор медичних наук, професор А.Й. Картанишев і доктор біологічних наук, професор Г.М. Френкель. Вчений секретар – К.М. Ліозіна.

Засідання Вченої ради проходили по середах; на 1944 р. була запланована найважливіша на той час тема: «Патогенез, клініка и терапия раневой инфекции и раневого сепсиса» (перехідна на 1945 р., термін закінчення – грудень 1945 р.).

Регулярно, щовівторка, проводили наукові конференції, присвячені клініко-анатомічним порівнянням, а щосуботи – наукові тематичні конференції. Присутність усіх завідувачів відділів, наукових співробітників, лікарів і лаборантів на наукових конференціях була обов'язковою.

У липні 1945 р. евакогоспіталь було розформовано і почалася повна реконструкція та капітальний ремонт приміщень, оснащення господарчим майном, медичним обладнанням, науковою апарату-

рою. Планувалося завершити усі роботи до кінця 1945 р., але їх обсяг був настільки великим, що лише у квітні 1946 р. інститут відновив свою діяльність і почав прийом перших амбулаторних і стаціонарних хворих, а у вересні – хірургічних і акушерсько-гінекологічних хворих. Було розгорнуто 300 ліжок: 200 – терапевтичних; 50 – хірургічних і 50 – акушерсько-гінекологічних.

До кінця 1946 р. в інституті були відкриті відділи:

1. Функціональної патології та обміну речовин (академік М.Д. Стражеско).
 2. Функціональної діагностики (професор О.А. Айзенберг).
 3. Функціональної терапії (професор Ф.Я. Примак).
 4. Клінічної гематології (професор Д.Н. Яновський).
 5. Клінічної хірургії (професор Я.І. Пивовонський, а після його смерті у 1946 р. – професор О.Л. Пхакадзе).
 6. Клінічної фармакології (професор А.Л. Міхньов).
- Пізніше були організовані нові підрозділи:
7. Нейроендокринології (професор С.М. Шаравський).
 8. Внутрішньої патології вагітних (завідувач В.А. Хатунцев).
 9. Патоморфології (академік О.І. Смирнова-Замкова).
 10. Патофізіології з віварієм для тварин (професор С.Ю. Ярослав).
 11. Рентгенології (професор М.І. Шор).
 12. Історії медицини (професор К.Ф. Дупленко).

Усі відділи мали спеціалізовані лабораторії. Також були організовані лабораторії для потреб усього інституту: клінічна, біохімічна, бактеріологічна та кабінети газового аналізу; ЕКГ. Працювали відділення амбулаторно-диспансерне та фізіотерапевтичне.

До штату співробітників інституту були введені лікарі-консультанти: офтальмолог, отоларинголог, педіатр, дерматове-

the Evacuation hospital № 3707 where the scientists of the institute continued to study the problems of wound infection and sepsis.

The first session of the Academic Council of the Institute was on 30-th August, 1944, where was delivered the Directors report on the structure and staff of the institute. The Academic Council comprised all chiefs of the departments, Deputy Director with the administrative and economy questions (Ya.Y. Zaslavskiy) and consultants: professor A.Y. Kartanyshv and professor G.M. Frenkel. The Scientific Secretary of the Institute was appointed K.M. Liozina.

The sessions of the Academic Council were held on Wednesdays; for the 1944 was planned the most important of that time theme

«Pathogenesis, clinic and therapy of wound infections and wound sepsis» with the term of completion on December 1945. Regularly, each Tuesday, were held scientific conferences devoted to clinical and patho-anatomic comparisons and each Saturday – the scientific thematic conferences. The presence of all chiefs of the departments, scientists, physicians and laboratory assistances was obligatory.

On July 1945 the evacuation hospital was disembodied and there was begun the complete reconstruction and capital repair of the premises, providing with business properties, medical equipment, scientific apparatus. All the work was planned to accomplish by the end of 1945 but their extend was so big that institute began its activity only on April 1946 and began the reception of the first outpatient and in-hospital surgical, gynecological and obstetric patients on September. There were organized 300 beds: 200 therapeutic, 50 – surgical and 50 – gynecological and obstetrics.

Next departments were organized in the institute till the end of 1946:

1. Functional Pathology and Metabolism (academician M.D. Strazhesko).
 2. Functional Diagnosis (professor O.A. Aizenberg).
 3. Functional Therapy (professor F.Ya. Prymak).
 4. Clinical Hematology (professor D.N. Yanovskiy).
 5. Clinical Surgery (professor Y.I. Pyvovonskiy, after his death in 1946 – professor O.L. Pchakadze).
 6. Clinical Pharmacology (professor A.L. Mikhnirov).
- A bit later were organized the additional departments:
7. Neural-endocrinological (professor S.M. Sharavskiy).
 8. Internal pathology in pregnancy (V.A. Khatuntsev).
 9. Pathomorphology (academician O.I. Smyrnova-Zamkova).
 10. Pathophysiology with the vivarium for animals (professor S.Yu. Yaroslav).
 11. Roentgenology (professor M.I. Shor).
 12. The History of Medicine (professor K.F. Duplenko).

In all departments were the specialized laboratories. Also were organized the whole institute laboratories: clinical, biochemical, bacteriologic, cabinets for the gas analysis and ECG. Were organized also the outpatient-dispensary and physical-therapeutic departments.



Урочисті збори, присвячені 50-річчю створення інституту (квітень 1986)

The solemn meeting devoted to the 50-years anniversary of the Institute (April 1986)



Ветерани інституту
The veterans of the Institute

неролог. Вони надавали висококваліфіковану допомогу хворим, які потребували спеціальних консультацій.

IV. Розвиток Інституту

В інституті відновлюється наукова та організаційно-методична робота. У 1950–1960-ті роки наукові дослідження спрямовуються на вирішення проблем ревматизму, хвороб серцево-судинної системи: атеросклерозу, недостатності кровообігу, інфаркту міокарда, гіпертонічної хвороби; хвороб крові та кровотворної системи; хвороб органів травлення; нейроендокринології; патології вагітності за наявності захворювань внутрішніх органів, а також хірургічні патології. Для науково-дослідної роботи характерна комплексна розробка наукової тематики, результати якої впроваджуються у практику охорони здоров'я.

До 1970 р. інститут був багатопрофільним науково-дослідним закладом із традиційно пріоритетним вивченням патології серцево-судинної системи. Структура інституту залишилася без істотних змін. За наказом МОЗ УРСР передано до складу профільних науково-дослідних інститутів відділи патології вагітності (1958), клінічної гематології (1969), клінічної хірургії (1970). Створюється організаційно-методичний відділ (завідувач – К.М. Шерстньов), а відділ функціональної терапії реорганізовується у відділ клінічної ревматології (завідувач – професор О.А. Айзенберг). У цей період в інституті працювали відомі вчені та організатори охорони здоров'я, які зробили вагомий внесок у розвиток медицини: О.О. Мойбенко, Л.А. Пиріг, І.М. Ганджа, Ю.А. Гриневич, О.Л. Карапата, Т.В. Фетисова та ін.

У 70-х роках ХХ ст. у світі в цілому та зокрема в Україні проблема серцево-судинних захворювань набула особливої актуальності.

Наказом МОЗ УРСР від 12.08.1977 р. № 482 Український науково-дослідний інститут клінічної медицини імені академіка М.Д. Стражеска перейменовано в Український науково-дослідний інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска. Інститут стає головним науковим, клінічним і організаційно-методичним центром кардіології в Україні.

У період з 1974 по 1978 р. побудована нова база Інституту кардіології на вул. Народного ополчення, 5, де на площі 8 га розмістилися клінічні та лабораторні корпуси, господарчі приміщення, розбито великий парк. За короткий термін колектив клінічних та лабораторних підрозділів виконав надзвичайно

Some physicians – consultant were included to the staff of the institute. They were ophthalmologist, otolaryngologist, pediatrician, dermatovenerologist. They gave the highly qualified consulting assistance to the patients.

IV. The development of the Institute

The research, organizing and methodical work gradually recreated at the Institute. At the 1950–1960-th years of the previous century the research work was directed to the solving of the problems of rheumatism, diseases of cardiovascular system, circulatory insufficiency, myocardial infarction, arterial hypertension both as the anomalies of blood, hemopoetic and digestive systems, neural and endocrinological diseases, pathology of obstetrics with the presence of internal diseases, surgical pathology. The main feature of the institute scientific researches was the complex elaboration of the problems and implementation of the obtained results to the practical medicine.

Until 1970 the Institute was multiprofiled research establishment with traditional priority to the problems of the cardiovascular system pathology. The structure of the Institute remained without any significant changes. Accordingly to the Decree of the Ukrainian Ministry of Health the departments of pathology of obstetrics (1958), clinical hematology (1969), clinical surgery (1970), were transferred to profiled scientific-research institutions, was organized the methodological department (chief – professor K.M. Sherstniev) and the department of functional therapy was reorganized to the department of clinical rheumatology (chief – professor O.A. Aizenberg). During this period at the institute worked the well-known scientists and medical managers which actively participated in the development of the national medicine – O.O. Moibenko, L.A. Pyrig, I.M. Gandzha, Yu.A. Grynevych, O.L. Karapata, T.V. Fetysova, etc.

In the 1970-th years of previous century in the whole world and in Ukraine in particular the problem of cardio-vascular pathology became one of the most important.

Accordingly to the Decree of the Ukrainian Ministry of Health from 12.08.1977 the Ukrainian M.D. Strazhesko Research Institute of Clinical Medicine was renamed into M.D. Strazhesko Ukrainian Research Institute of Cardiology. The Institute became

складну роботу з облаштування нової бази інституту. Клініки та підрозділи були оснащені новою сучасною науково-діагностичною апаратурою, налагоджено нові на той час діагностичні методи: коронарорентрикулографія, навантажувальні тести, (спіроергометрія, тредміл-тест), ехокардіографія (ехоКГ), радіоізотопна сцинтиграфія міокарда з вентрикулографією, холтерівське монітування ЕКГ, електронна мікроскопія, дослідження ліпідів (фракцій), реологічних властивостей крові. Науково-практична діяльність колективу інституту в ці роки пов'язана з найактуальнішими проблемами сучасної кардіології – атеросклерозу та ішемічної хвороби серця.

У цей час Вченою радою розроблено та впроваджено таку структуру інституту:

I. Клінічний відділ. Включає відділення:

- Хронічної ішемічної хвороби серця – професор М.К. Фуркало.
- Гострої коронарної недостатності – професор Н.А. Гватуа.
- Реабілітації інфаркту міокарда – професор І.К. Следзевська.
- Гіпертонічної хвороби – професор М.С. Заноздра.
- Судинної патології головного мозку внаслідок артеріаль-



Засідання Вченої ради

The session of the Scientific Council

ної гіпертонії – професор А.Р. Вінницький.

- Аритмій серця – професор В.О. Бобров.
- Серцевої недостатності та функціональної діагностики – професор Г.В. Яновський.
- Лабораторія радіоізотопних досліджень – професор А.Т. Циганков.
- II. Відділ епідеміології – професор І.П. Смирнова.
- III. Експериментально-лабораторний відділ включає:
 - Лабораторію експериментальної кардіології – професор В.В. Братусь.
 - Лабораторію біохімічних досліджень – професор Р.А. Фролькіс.
 - Лабораторію патоморфології та мікроскопії – професор О.С. Гавриш.
- IV. Науково-організаційний відділ – доктор медичних наук Є.М. Вовченко.
- V. Консультативна поліклініка.
- VI. Інші підрозділи інституту.

the main scientific, clinical, organizing and methodical cardiologic center in Ukraine.

During the period from 1974 to 1978 at the Narodnogo opolchenia str. 5 was built the new base for the Institute of Cardiology, where at the area of 8 hectares were located clinical and laboratory buildings, auxiliary constructions and a big park. For the short period of time the collective of the Institute performed very complicated work with the assimilation of the new base. The clinics and scientific departments were equipped with modern new scientific apparatus and there were adjusted new at that time methods of diagnostics – coronar-ventriculography, loading tests (spiroergometry, treadmill-test), echocardiography, radio-isotopic myocardium scintigraphy with ventriculography, Holter ECG-monitoring, electron microscopy, determination of lipid fractions, the investigation of blood rheology. The scientific and practical institute activity was then linked with the most actual problems of cardiology – problems of atherosclerosis and ischemic heart disease.

At that time the Academic Council of the Institute elaborated and implemented the next structure of the institute:

I. The clinical department which includes the departments of:

- Chronic Ischemic heart disease – professor M.K. Furkalo.
- Acute coronary insufficiency – professor N.A. Gvatua.
 - Rheabilitation of myocardial infarction – professor I.K. Sledzevska).
 - Hypertonic disease – professor M.S. Zanozdra.
 - Vascular pathology of the brain as the outcome of arterial hypertension – professor A.R. Vinnytskyi.
 - Cardiac arrhythmias – professor V.O. Bobrov.
 - Heart failure and functional diagnostics – professor G.V. Yanovskiy.
 - The laboratory of radio-isotopic investigations – professor A.T. Tsygankov.
- II. Department of epidemiology – professor I.P. Smyrnova.
- III. Experimental and laboratory department includes the laboratories of:
 - Experimental cardiology – professor V.V. Bratus.
 - Biochemical investigations – professor R.A. Frolkis.
 - Pathomorphology and electronic microscopy – professor O.S. Gavrysh.

IV. Scientific and organization department – Ye.M. Vovchenko, M.D.

V. Consulting outpatient department.

VI. Other subdivisions.

Accordingly to the Decree of the High Certification Commission the Institute obtained the right to certificate the scientists of the higher qualification – doctors and candidates of medical sciences. With this purpose in the Institute was organized the Specialized scientific council and the prominent cardiologists of Ukraine became the members of the council. The council continues to function nowadays.

In 1976 in Ukraine was organized the cardiologic service, which united the district cardiologic dispensaries. M.D. Strazhesko Institute of Cardiology became the main methodical and scientific Cardiologic Center of Ukraine.

On 1st September, 1978, in the presence of the Head of Ukrainian Supreme Council V.S. Shevchenko, President of the USSR Academy of Medical Sciences academician M.M. Blokhin, USSR Ministry of Health academician B.V. Petrovskiy, Ukrainian Ministry of Health

Інституту кардіології імені академіка М.Д. Стражеска, відповідно до розпорядження ВАК, було надано право атестації наукових кадрів вищої кваліфікації – докторів та кандидатів медичних наук. У зв'язку з цим при інституті створено Спеціалізовану вчену раду, до якої увійшли провідні кардіологи України. Рада продовжує працювати понині.

З 1976 р. в Україні формується кардіологічна служба, до структури якої увійшли обласні кардіологічні диспансери. Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска став головним науково-методичним і консультативним центром.

1 вересня 1978 р. у присутності Голови Верховної Ради УРСР В.С. Шевченко, Президента АМН СРСР академіка М.М. Блохіна, міністра охорони здоров'я тодішнього СРСР академіка Б.В. Петровського, міністра охорони здоров'я А.Ю. Романенка та інших поважних гостей урочисто було відкрито пам'ятник засновнику вітчизняної кардіології та інституту академіку М.Д. Стражеску.

18–20 жовтня 1978 р. у Києві пройшов I З'їзд кардіологів УРСР, потім вони проходили регулярно, один раз на 5 років, а починаючи з 2007 р. – щорічно.

23–25 вересня 2009 р. у Києві відбувся X Національний конгрес кардіологів України, присвячений 100-річчю опису вітчизняними вченими В.П. Образцовим і М.Д. Стражеском прижиттєвого діагнозу інфаркту міокарда, на якому були присутні понад 3000 лікарів, науковців з усіх регіонів України, а також фахівці з Білорусії, Греції, Італії, Латвії, Литви, Росії, США, Франції, Чехії.

На Конгресі були присутні всесвітньвідомі вчені: професор Є. Браунвальд (США); академік Є.І. Чазов (Росія); президент Європейського товариства кардіологів професор Р. Ферарі (Італія); президент Європейської асоціації з порушень ритму серця професор П. Вардас (Греція); віце-президент Французького товариства кардіологів, професор А. Ажежа.

Активна наукова, клінічна і організаційно-методична робота інституту в цей період повернула йому добру славу завдяки згуртованості та відданості своїй справі колективу інституту. 1980 р. Н.А. Гватуа, М.К. Фуркало,



Засідання Спеціалізованої ради
The session of the Specialized Council

A.Yu. Romanenko and other important guests there was solemnly unveiled the monument to the founder of national cardiology and the Institute of Cardiology academician M.D. Strazhesko.

On 18–20th October, 1978, in Kyiv was held the 1st Ukrainian Congress of Cardiology and since that the congresses were held regularly once in 5 years and since 2005 – annually.

On 23rd–25th September, 2009, in Kiev was held the 10th Ukrainian National Congress of Cardiologists, which was devoted to the century of the on-live myocardial infarction diagnosis description by the national scientists V.P. Obratsov and M.D. Strazhesko. More than 3000 physicians and scientists from all the regions of Ukraine as well as the specialists from Byelorussia, Greece, Italy, Latvia, Lithuania, Russia, USA, France and Czech Republic.

Were presented at the congress both as the worldknown scientists: professor E. Braunwald (USA), academician Ye.I. Chazov (Russia), President of European Association of Cardiologists professor R. Ferrary (Italy), President of European Association of Heart Rhythm Disturbances professor P. Vardas (Greece), Vice-President of the Cardiologic Association of France professor A. Azhezha.

The versatile scientific, clinical, organizing and methodical activity of the Institute in this period, the unity of its collective and its devotion to the main idea provided the Institute with the universal acknowledgement. In 1980 professors N.A. Gvatua, M.K. Furkalo, I.K. Sledzevska among the group of authors were awarded the State Prize of Ukraine for the development and implementation of the techniques of stage-by-stage evacuation of patients with myocardial infarction.

On May 1982 at the base of the Institute of Cardiology in the frame of international cooperation was held the USSR-GFR symposium on the problem of acute myocardial infarction. For the successes in the development of medical sciences and preparation of the high-qualified specialists and on behalf of 50-years anniversary Ukrainian Institute of Cardiology was awarded the Honor Diploma of the Presidium of Supreme Council of Ukraine on April 1986.



Професор Є. Браунвальд та академік В.М. Коваленко
Professor Ye. Braunvald and academician V.M. Kovalenko



Науково-практична конференція, присвячена 140-річчю від дня народження М.Д. Стражеска
Scientific-practical conference devoted to 140 birth anniversary March to M.D. Strazhesko

I.K. Следзевська у складі авторського колективу були удостоєні Державної премії Української РСР за розроблення та впровадження методів етапного лікування хворих на інфаркт міокарда.

У травні 1982 р. на базі інституту, у рамках міжнародного співробітництва, пройшов симпозиум ЄСРП – ФРН з проблеми «гострий інфаркт міокарда».

За успіхи у розвитку медичної науки та підготовку висококваліфікованих кадрів і у зв'язку з 50-річчям Український науково-дослідний інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска нагороджено Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР (квітень 1986).

Серед тих, хто підготував наукову та клінічну базу сучасного інституту, такі відомі вчені, як професори Н.А. Гватуа, М.С. Заноздра, Р.А. Фролькіс, Г.В. Яновський, М.А. Кондратович, I.K. Следзевська, доктор медичних наук В.Л. Кравцов. І сьогодні продовжують працювати в інституті професори М.К. Фуркало, В.В. Братусь, І.П. Смирнова.

У 1999 р. Український науково-дослідний інститут кардіології перейшов із відомства МОЗ України у відомство АМН України, змінивши назву на Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска АМН України.

Відповідно до Указу Президента України (№ 405/2006) на честь 70-річного ювілею Інституту кардіології та 130-річчя від дня народження М.Д. Стражеска, інституту було надано статус Національного наукового центру з найменуванням його надалі – Національний науковий центр «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска» НАМН України (далі – ННЦ).

Among the prominent scientists which prepared the scientific and clinical base of the present Institute of Cardiology were well-known scientists professors N.A. Gvatua, M.S. Zanozdra, R.A. Frolkis, G.V. Yanovskyi, M.A. Kondratovych, I.K. Sledzevska, M.D., V.L. Kravtsov, M.D. Till now in the Institute continue to work professors M.K. Furkalo, V.V. Bratus, I.P. Smyrnova.

In 1999 the Ukrainian Institute of Cardiology was transferred from the subordination of Ministry of Health to the subordination of Ukrainian Academy of Medical Sciences and changed its name to M.D. Strazhesko Institute of Cardiology of the Ukrainian Academy of Medical Sciences.

Accordingly to the Decree of President of Ukraine (№ 405/2006) on the behalf of 70-years anniversary of the Institute and 130-years anniversary of M.D. Strazhesko the Institute was transformed into the status of the National Scientific Center with the name – National Scientific Center «M.D. Strazhesko Institute of Cardiology» of the Ukrainian National Academy of Medical Science (NSC).

Now the NSC is the leading scientific center, which activity is focused on the solution of the most actual problems of contemporary cardiology. During the last decade the themes of the scientific researches met the requirements of the cardiologic situation in Ukraine.

The main objectives of the NASC accordingly to its status are:

- planning of the fundamental and applied scientific research work and targeting then at the getting of the concrete results on the basis of studying and generalization of the world science achievements according to the field of the activity;

На сучасному етапі ННЦ – провідний науковий центр, діяльність якого зосереджена на розв'язанні актуальних проблем кардіології. Тематика наукових досліджень в останнє десятиріччя відповідає кардіологічній ситуації в Україні.

Основні завдання ННЦ, згідно з його статутом:

- планування фундаментальних та прикладних наукових досліджень та спрямування їх на отримання конкретних результатів на підставі вивчення та узагальнення досягнень світової науки за профілем своєї діяльності;

- визначення на основі проведених наукових досліджень нових можливостей у досягненні принципово нових результатів у відповідному напрямку медицини;

- створення наукового продукту за результатами наукових досліджень (монографії, підручники, довідники, посібники тощо) та розроблення методичних документів щодо впровадження науково-дослідних розробок у практичну діяльність як установ НАМН України, так і закладів охорони здоров'я іншого підпорядкування;

- виконання функцій головного закладу в Україні з кардіології та ревматології;

- провадження діяльності з медичної практики, надання високоспеціалізованої лікувально-діагностичної допомоги населенню України на базі клінічних підрозділів консультативно-експертних центрів закладу;

- розроблення та впровадження Національних програм щодо запобігання та лікування серцево-судинних і ревматологічних захворювань;

- проведення наукової та науково-методичної експертизи: лікарських засобів та виробів медичного призначення, апаратів та приладів, патентно-ліцензійної, інформаційної та видавничої діяльності, заснування наукових видань, у тому числі з наданням платних послуг на договірній основі;

- за дорученнями НАМН України та МОЗ України підготовка матеріалів для Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України.

Колектив інституту працює над вивченням патогенетичних механізмів розвитку атеросклерозу та ішемічної хвороби серця, артеріальної гіпертензії та інших найпоширеніших захворювань серцево-судинної системи. Вдосконалено методи їх

- determination on the basis of the accomplished scientific investigations new possibilities in the achievement of the fully new results in the appropriate direction of medicine;

- creation of the scientific product (monographs, hand-books, text-books, guidelines etc.) on the results of the scientific investigations; preparation of the methodic documents on the implementation scientific research elaboration in the practical activity of both NAMS of Ukraine institutions and institutions of Ministry of Health and other establishments;

- the performance of the functions of the Main Institution in Ukraine on cardiology and rheumatology;

- performing of the activity in medical practice, providing high-specialized treatment and diagnosis assistance to the Ukraine population on the basis of the clinical departments of the Center;

- development and implementation of the National programs on prevention and treatment of cardio-vascular and rheumatology diseases;

- performance of the scientific and methodology expertise: medicine and products for medical assignation, apparatus and tools, patent and license, information and publishing activity, organization of the new issues including those with providing the paid service on the contract basis;

- in accordance to the orders of NAMS of Ukraine and Ukrainian Ministry of Health – preparation of the materials for the President of Ukraine Administration, Ukraine Cabinet of Ministers and Super Council of Ukraine.

Institute research work was devoted to investigation of the pathogenesis of atherosclerosis and ischemic heart disease, arterial hypertension and other most prevalent cardiovascular diseases. The achieved results enabled to improve substantially the methods of their diagnosis, treatment and prevention. In nowadays situation the great attention is devoted to the development of the optimal methods of combating such diseases and symptoms as angina pectoris, myocardial infarction, cardiomyopathy, heart rhythm disturbances, cardiac failure.

NSC is equipped with the contemporary diagnostic utilities (coronary angiography complex, computer tomograph, Holter monitoring systems, systems of arterial pressure monitoring, complex for performing of electro-physiologic investigations,



XVI Національний конгрес кардіологів України (вересень 2015)

XVI Ukrainian National congress of cardiology (september 2015)

діагностики, лікування та профілактики, при цьому значна увага приділяється створенню оптимальних методів боротьби з такими небезпечними формами захворювань та їх ускладненнями, як стенокардія, інфаркт міокарда, кардіоміопатія, порушення ритму серця, серцева недостатність.

ННЦ оснащений сучасними діагностичними приладами (коронароангіографічний комплекс, комп'ютерний томограф, холтеровські моніторні системи, системи моніторингу артеріального тиску, обладнання для проведення електрофізіологічних досліджень, гамма-камера, сучасні біохімічні, гематологічні та імунологічні аналізатори, електронний мікроскоп, електрокардіографічні, ехокардіографічні та інші високоінформативні прилади і обладнання), має необхідну клінічну та експериментальну базу, висококваліфікований кадровий потенціал, що дозволяє вирішувати поставлені перед ним важливі завдання.

Останнім часом співробітники ННЦ успішно вирішують проблеми ендovasкулярної кардіології та тромболізу; запроваджено методи перкутанної транслюмінальної коронароангіопластики і стентування вінцевих артерій серця у пацієнтів зі стенокардією та гострим інфарктом міокарда.

Наукові дослідження проводять відповідно до завдань комплексних науково-технічних програм і пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки.

У ННЦ розроблена і у 1999 р. затверджена Указом Президента України (№ 117/99) «Програма профілактики та лікування артеріальної гіпертензії в Україні», яка була розрахована на 10 років і закінчилась у 2010 р.

За розроблення та впровадження в медичну практику науково обґрунтованих методів профілактики, лікування та заходів запобігання розвитку ускладнень артеріальної гіпертензії в Україні у 2003 р. групі вчених, серед яких співробітники ННЦ В.М. Коваленко, Ю.М. Сіренко, Є.П. Свіщенко, І.П. Смирнова, присуджено Державну премію України.

Державна премія України у 2007 р. за спільну розробку НАН України і НАМН України «Інноваційний метод магнітокардіографії у виявленні пацієнтів з прихованою ішемією міокарда: спільна розробка з Інститутом кібернетики НАН України, 2005 р.» присуджена науковцям, серед яких і співробітники ННЦ О.М. Пархоменко та В.І. Козловський.

Удосконалюється структура ННЦ. За останнє десятиріччя створено відділи некоронарогенних хвороб серця та клінічної ревматології, клінічної фармакології, медико-соціальних проблем кардіології, симптоматичної гіпертензії, дисліпидемії, інформаційних технологій. Організовано нові лабораторії: генетичних і цитологічних досліджень, візуалізації серця та функціональної діагностики, електрофізіологічна з рентген-операційною.

У ННЦ працюють близько 700 осіб, у тому числі 136 наукових співробітників, із них: 1 академік НАМН України, 2 членкореспонденти НАМН України, 24 професори, 39 докторів

gamma-camera, contemporary biochemical, hematologic and immune analyzers, electron microscope, electrocardiographic, echocardiographic and other highly informative devices and apparatus), has necessary clinic and experimental base, highly qualified staff which provides the fully decision of the important tasks.

The researchers of the Institute successfully solve the problems of endovasculary cardiology and thrombolysis, there were implemented the methods of transluminal coronary-angioplasty and stenting of the coronary vessels in patients with angina pectoris and acute myocardial infarction.

The scientific researches in the Institute are carried out in accordance to the complex scientific and technical programs and priority directions of the science and technique development.



In 1999 in the Institute was elaborated and approved by the Decree of President of Ukraine (№ 117/99) «The program of the arterial hypertension prevention and treatment in Ukraine» which was designed for 10 years and completed in 2010.

For the development and implementation into the medical practice the scientific substantiated methods of prevention and treatment arterial hypertension and its complications in Ukraine the group of the Institute scientific workers V.M. Kovalenko, Yu.M. Sirenko, Ye.P. Svishchenko, I.P. Smyrnova were awarded The State Prize of Ukraine.

In 2007 the State Prize of Ukraine was awarded to the scientific workers of the Institute O.M. Parkhomenko and V.I. Kozlovskiy for the participation in the development of «Innovation method of magneto-cardiography for the selection of patients with occult myocardial ischemia». This work was carried out in 2005 together with the Institute of Cybernetics of the Ukrainian National Academy of Sciences.

The structure of the Institute is constantly improved. For the last decade were created the departments of non-coronary heart diseases, clinical rheumatology, clinical pharmacology, medical and social problems of cardiology, symptomatic hypertension, dys-

наук і 90 кандидатів наук, 89 лікарів. Серед співробітників інституту 4 – заслужені діячі науки; 7 – заслужені лікарі, 4 – заслужені медичні працівники, 8 – лауреати Державної премії.

Серед науковців ННЦ провідні вчені: професори Л.М. Бабій, О.П. Борткевич, В.В. Братусь, Л.Г. Воронков, Т.І. Гавриленко, О.С. Гавриш, М.Г. Ілляш, В.М. Коваленко, В.М. Корнацький, М.І. Лутай, І.Е. Малиновська, О.І. Мітченко, Л.С. Мхітарян, О.Г. Несукай, О.М. Пархоменко, Г.О. Проценко, Є.П. Свіщенко, Ю.М. Сіренко, О.С. Сичов, І.П. Смирнова, М.Ю. Соколов, Ю.М. Соколов, М.К. Фуркало, В.О. Шумаков; доктори медичних наук В.В. Бугаєнко, Г.С. Воронков, Ж.М. Висоцька, А.П. Дорогой, О.І. Іркін, О.О. Кваша, О.Г. Купчинська, Г.Д. Радченко, Д.В. Рябенко, С.Ю. Савицький.

За результатами наукових досліджень співробітниками ННЦ за п'ять років (2011–2016) опубліковано 1517 наукових робіт; видано 11 монографій, 23 посібники і підручники, 760 статей у наукових фахових журналах (із них 47 – видано за кордоном); 700 науково-популярних публікацій, отримано 68 патентів.

На базі ННЦ «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска» видаються фахові журнали:

- «Український кардіологічний журнал» (із 1994 р., головний редактор – професор В.О. Шумаков)
- «Український ревматологічний журнал» (із 2000 р., головний редактор – академік В.М. Коваленко)
- «Артеріальні гіпертензії» (з 2007 р., головний редактор – професор Ю.М. Сіренко)
- «Серцева недостатність» (із 2009 р., головний редактор – професор Л.Г. Воронков)
- «Аритмологія» (з 2012 р., головний редактор – професор О.С. Сичов)

Значна увага в ННЦ приділяється підготовці кадрів. Клінічні та наукові структурні підрозділи є базою підготовки клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів і практичних лікарів України та зарубіжжя.

У ННЦ діють курси інформації та стажування на робочих місцях; навчаються 20 аспірантів і 6 клінічних ординаторів. При ННЦ функціонує спеціалізована вчена рада за спеціальностями «Кардіологія» і «Ревматологія». За 2011–2016 рр. захищено 7 докторських і 48 кандидатських дисертацій.

На базі ННЦ (поліклініка) з 1991 р. працює Український ревматологічний центр. У ньому приймають пацієнтів із різних регіонів України – Київського, Житомирського, Чернігівського, Донецького, Полтавського, Черкаського, Сумського, Вінницького, Луганського, Одеського та ін.

Розширюються міжнародні контакти ННЦ, зокрема здійснюється співробітництво з Європейським та Американським кардіологічним товариствами. Співробітники центру постійно беруть участь у всевітніх, європейських і національних кардіологічних форумах (Австрія, Німеччина, Нідерланди, Італія, Китай, Португалія, США, Туреччина, Франція, Японія та ін.).

Створено і плідно працюють Асоціація кардіологів України (президент – академік В.М. Коваленко), Українська асоціація фахівців із невідкладної кардіології (голова – професор О.М. Пархоменко), Українська асоціація фахівців із серцевої недостатності (голова – професор Л.Г. Воронков), Асоціація аритмологів України (співголова – професор О.С. Сичов), Всеукраїнське громадське об'єднання проти гіпертензії

lipidemia, information technologies. Were also organized some new laboratories: were organized new laboratories for genetic and cytometric investigations, heart imaging and functional diagnosis, laboratory of electrophysiology with Roentgen-operating room, the department of information technologies.

About 700 persons work in the Institute, among them – 136 scientists: 1 – academician and 2 – corresponding-member of the Ukrainian National Academy of Medical Sciences, 24 professors, 39 doctorates and 90 candidates of medical sciences, 89 physicians. In the Institute there are 4 Honored Scientists and 7 – Honored Physicians, 4 – Honored medical workers, 8 – Laureates of the State Prize.

Among the scientists of the Institute are the prominent scientific workers: professors L.M. Babii, O.P. Bortkevych, V.V. Bratus, L.G. Voronkov, T.I. Gavrylenko, O.S. Gavrysh, M.G. Illiash, O.M. Mitchenko, V.M. Kornatskyi, M.I. Lutai, I.E. Malynovska, O.M. Mitchenko, L.S. Mkhitarian, O.G. Nesukai, O.M. Parkhomenko, G.O. Procenko, Ye.P. Svishchenko, Yu.M. Sirenko, O.S. Sychov, I.P. Smyrnova, M.Yu. Sokolov, Yu.M. Sokolov, M.K. Furkalo, V.O. Shumakov, doctorates V.V. Bugaienko, G.S. Voronkov, J.M. Vysotska, A.P. Dorogoi, O.I. Irkin, O.O. Kvasha, O.G. Kupchynska, G.D. Radchenko, D.V. Riabenko, S.Yu. Savytskyi.

On the results of the performed investigations the scientists of the Institute published during 5 years (2011–2010) 1517 scientific works, were issued 11 monographs, 23 guidelines and handbooks, 760 articles in profiled scientific journals (among them 47 – abroad), 700 popular-scientific publications, were obtained 68 patents.

At the base of the Institute are issued specialized journals:

- «Ukrainian Journal of Cardiology» (from 1994, chief editor – professor V.O. Shumakov)
- «Ukrainian Rheumatologic Journal» (from 2000, chief editor – academician V.M. Kovalenko)
- «Arterial Hypertension» (from 2007, chief editor – professor Yu.M. Sirenko)
- «Heart Failure» (from 2009, chief editor – professor L.G. Voronkov)
- «Arrhythmology» (from 2012, chief editor – professor O.S. Sychov).

Special attention at the Institute is devoted to the training of the specialists. The clinical and scientific departments are the base for training of the clinical internship, postgraduate students, doctorates and practical physicians from Ukraine and abroad.

At the Institute are functioning a different courses of information and probation at the working places and are being trained 20 postgraduate student and 6 clinical interns. At the NSC functions the Certification Academic Counsel on specialities «Cardiology» and «Rheumatology». During 2011–2016 were defended 7 doctorate's and 48 candidate's thesis.

On the basis of the ERC (polyclinic) from 1991 works Ukrainian rheumatological center. There are examined the patients from different regions of Ukraine – Kyiv, Zhitomir, Chernigiv, Donetsk, Poltava, Cherkassy, Sumy, Vinnitza, Lugansk, Odessa and other regions.

Significantly wideed the NSC international contacts, especially cooperation with European and American Cardiologic Societies. The scientists of the NSC constantly take part in the World,



(керівник – професор Ю.М. Сіренко), Всеукраїнська громадська організація «Асоціація інтервенційних кардіологів України» (засновники – член-кореспондент НАМН України професор Ю.М. Соколов та професор М.Ю. Соколов).

ННЦ має клінічну базу на 310 ліжок, яка налічує 10 відділів, де за 5 років (2011–2016) у стаціонарі отримали висококваліфіковане лікування близько 45 000 осіб. За цей час у поліклінічному відділенні консультативну допомогу надано понад 165 000 хворим (близько 39 тис. осіб щорічно).

ННЦ є клінічною базою кафедри кардіології Національної медичної академії післядипломної освіти (НМАПО) ім. П.Л. Шупика. Щороку на цій кафедрі, яка є головною в Україні, вдосконалюють свою професійну майстерність понад 560 кардіологів, терапевтів і сімейних лікарів. Крім того, свою кваліфікацію підвищують викладачі вищих медичних закладів, головні кардіологи областей, міст та районів усіх регіонів України. Кафедра є основною базою підготовки науково-педагогічних кадрів та практичних лікарів-кардіологів, у тому числі іноземних громадян, у докторантурі та клінічній ординатурі. Кафедру очолює професор Марина Миколаївна Долженко.

До педагогічного процесу НМАПО ім. П.Л. Шупика активно залучені співробітники ННЦ: член-кореспондент НАМН України, професор Ю.М. Соколов, професор Ю.М. Сіренко, професор М.Ю. Соколов, професор В.М. Корнацький.

У зв'язку зі 125-річчям з дня народження академіка М.Д. Стражеска та на відзначення особливих заслуг у галузі охорони здоров'я Комісія з державних нагород та геральдики при Президенті України у 2001 р. встановила Державну відомчу відзнаку «Медаль академіка М.Д. Стражеска», якою нагороджують наукових співробітників і лікарів за вагомий внесок у кардіологію.

У 2013 р. Асоціацією кардіологів України встановлено медаль «За заслуги», якою нагороджують наукових співробітників та лікарів за значний внесок у розвиток кардіології України.

Нині ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска» НАМН України» продовжує розвиватися як спеціалізований науковий, лікувальний та організаційно-методичний центр, колектив якого, володіючи значним кадровим та науковим потенціалом, продовжує працювати над вирішенням актуальних проблем кардіології в Україні.

European and National cardiologic congresses (Austria, Germany, Holland, Italy, China, Portugal, USA, Turkey, France, Japan et al.).

There were created and successfully function the Ukrainian Cardiologic Association (president – academician V.M. Kovalenko), Ukrainian Association of Specialists on Urgent Cardiology (chief – professor O.M. Parkhomenko), Ukrainian Association of Specialists on Heart Failure (chief – professor L.G. Voronkov), Association of Ukrainian Arrhythmologists (co-chief – professor O.S. Sychoy), All-Ukraine public Union Against Hypertension (chief – professor Yu.M. Sirenko), «Ukraine association of intervention cardiology» (head – corresponding member of the Ukraine NAMS, professor Yu.M. Sokolov, professor M.Yu. Sokolov).

NSC disposes of the clinical base of 310 beds, which includes 10 departments, where for 5 years (2011–2016) in high-quality hospital treatment received about 45 000 people. During these years more than 165 000 patients (about 39 000 patients annually) obtained the specialized consulting aid at the outpatient department.

The Institute is the clinical base of the P.L. Shupic National Academy of Postgraduate Education chair of cardiology and functional diagnostics. Annually at the chair which is the main in Ukraine, more than 560 cardiologists, therapeutics and physicians of functional diagnostics perfect their professional skill. Besides of that there are trained the instructors of high medical institutions, the main cardiologists of all regions and cities of Ukraine. The chair is the main base of the postgraduate education of scientific and pedagogic personnel and practical physicians – cardiologists including foreign citizens in doctorate, studentship and clinical internship. The chair is headed by professor Maryna Mykolaivna Dolzhenko.

In the pedagogical process of the P.L. Shupic National Academy of postgraduate education actively participate the employees of NSC corr. member of the Ukraine NAMS Yu.M. Sokolov, professor Yu.M. Sirenko, professor M.Yu. Sokolov, professor V.M. Kornatskyi.

In connection with the 125 anniversary of academician M.D. Strazhesko and for distinguishing of the prominent achievements in the field of public health service the Commission of the State Awards and Heraldry at the President of Ukraine in 2001 established the State Departmental Reward «The Medal of Academician M.D. Strazhesko», which is awarded to scientists and physicians for significant achievements in cardiology.

In 2013 Ukraine Association of Cardiology established the medal «For Service» by which are decorated scientists and physicians for significant contribution into the development of cardiology in Ukraine.

Nowadays the National Scientific Center «M.D. Strazhesko Institute of Cardiology» of the Ukrainian National Academy of Medical Sciences is permanently advancing as the specialized scientific, medical, organizing and methodical center. The collective of the Institute due to its great scientific potential goes on working on the salvation of new actual cardiologic problems in Ukraine.



Медаль Асоціації кардіологів України «За заслуги»

The medal of Cardiology Association «For Service»